

**BANSKOBYSTRICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ**

**BANSKOBYSŤRICKÝ
SAMOSPRAVNÝ KRAJ**

Vyhodnotenie Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v stredných školách v Banskobystrickom kraji za roky 2023-2024

Základné aktuálne ukazovatele BBSK

V rokoch 2023 a 2024 bol BBSK zriaďovateľom 57 škôl a 3 školských zariadení v nasledovnom členení:

- 13 gymnázií,
- 4 obchodné akadémie,
- 1 konzervatórium,
- 3 stredné zdravotnícke školy,
- 1 hotelová akadémia,
- 1 stredná športová škola,
- 6 spojených škôl,
- 3 stredné priemyselné školy,
- 25 stredných odborných škôl,
- 2 samostatné školské internáty,
- 1 centrum voľného času.

V školskom roku 2023/2024 študovalo na stredných školách v ZP BBSK 17 423 žiakov a v **aktuálnom školskom roku je to 17 300 žiakov.**

V BB kraji - 26 škôl iných zriaďovateľov (19/súkromné, 5/cirkevné, 2/štátne)

Tabuľka č. 1 Počet škôl a počet žiakov v rokoch 2023-2024

Stredné školy	Školský rok 2023/2024		Školský rok 2024/2025	
	Počet škôl	Počet žiakov	Počet škôl	Počet žiakov
Gymnázium	13	3 802	13	3803
Obchodná akadémia	4	797	4	782
Hotelová akadémia	1	212	1	207
Konzervatórium	1	262	1	271
Stredná zdravotnícka škola	3	1 237	3	1209
Stredná priemyselná škola	3	1 144	3	1154
Stredná odborná škola	25	7 548	25	7429
Spojená škola	6	1 959	6	1973
Stredná športová škola	1	462	1	472
Spolu	57	17 423	57	17 300

Zdroj: cvtisr.sk k 15. 9. 2023/2024 a Eduzber k 15. 9. 2024/2025

Centrá odborného vzdelávania a prípravy

- ❖ V Banskobystrickom kraji boli zriadené Centrá odborného vzdelávania a prípravy a slúžia nielen pre:
 - ✓ žiakov školy
 - ✓ ale i iné školy v regióne
 - ✓ pre zamestnávateľov
 - ✓ širokú verejnosť
- ❖ Po 5 rokoch existencie **11 centier odborného vzdelávania a prípravy** vníma BBSK ich činnosť ako pozitívny prínos hlavne pre žiakov.
- ❖ Centrá sa stali veľkou výzvou a zároveň „**hnacím motorom**“ odborného školstva.

Centrá odborného vzdelávania a prípravy

COVaP **pre stavebníctvo** v Spojenej škole, Kremnička 10, Banská Bystrica,

COVaP **pre elektrotechniku a informačné technológie** v Strednej priemyselnej škole, Jozefa Murgaša, Banská Bystrica,

COVaP **pre strojárstvo a automobilový priemysel** v Spojenej škole, Školská 7, Banská Bystrica,

COVaP **pre včelárstvo** v Strednej odbornej škole, Pod Bánošom 80, Banská Bystrica,

COVaP **pre cukrárstvo a pekárstvo** v Strednej odbornej škole, Pod Bánošom 80, Banská Bystrica,

COVaP **pre hoteliérstvo a služby** v Strednej odbornej škole hotelových služieb a dopravy, Lučenec,

COVaP **pre hoteliérstvo a služby** v Strednej odbornej škole hotelových služieb a obchodu, Zvolen,

COVaP **pre lesníctvo** v Strednej odbornej škole lesníckej, Akademická 16, Banská Štiavnica,

COVaP **pre spracúvanie dreva** v Strednej odbornej škole drevárskej, Zvolen,

COVaP **pre strojárstvo a automatizačnú techniku** v Strednej odbornej škole - Szakközépiskola, Filákovo,

COVaP **pre informačné a komunikačné technológie** v Strednej odbornej škole Informačných technológií, Banská Bystrica,

COVaP **pre hutníctvo, strojárstvo a elektrotechniku v hutníckom priemysle** v Súkromnej SOŠ hutníckej, Železiarne Podbrezová, Podbrezová,

COVaP **pre strojárstvo a elektrotechniku** v Súkromnej strednej odbornej škole technickej, Žiar nad Hronom.

Jednotlivé COVaP v roku 2023 realizovali v rámci celoživotného vzdelávania v celkovom počte **120 aktivít** za účasti **1 194 frekventantov**, ktorí sa zúčastnili akreditovaných kurzov, skúšok odbornej spôsobilosti, webinárov a školení.

Centrá excelencie OVaP a naplnenosť cieľov

- ❖ V roku 2024 BBSK pripravoval spolu so ŠOIV, SPPK, RÚZ, MPaRV SR, MŽP SR, zväzmi, komorami, ďalšími partnermi a 3 SOŠ (SOŠ, Pod Bánošom, Banská Bystrica, SOŠ lesnícka Banská Štiavnica a SOŠ drevárska Zvolen) **Memorandum o spolupráci pri implementácii CEOVP** s cieľom implementovať jednotlivé prvky excelentnosti na školách v súlade so špecifikami sektora:
 - ✓ vytvoriť podmienky pre vznik, fungovanie, rozvoj a udržanie pilotných CEOVP,
 - ✓ zabezpečiť celoslovenskú akceptáciu CEOVP,
 - ✓ zabezpečovať poradenskú a konzultačnú činnosť pre CEOVP,
 - ✓ zabezpečiť sprevádzanie CEOVP,
 - ✓ podporiť rozvoj vzdelávania dospelých na CEOVP,
 - ✓ participovať na tvorbe legislatívy nevyhnutnej k zakotveniu CEOVP ako legitímneho subjektu v oblasti vzdelávania na území Slovenskej republiky.

Odborné vzdelávanie a príprava

- ❖ Všeobecné (gymnaziálne) vzdelávanie
 - ❖ je prioritne zamerané na prípravu mladej populácie na ďalšie štúdium na vysokej škole,
 - ❖ gymnáziá vo svojich ŠkVP ponúkajú voliteľné predmety vo vzťahu k orientácii školy a tiež k záujmu žiaka napr:
 - ❖ Gymnázium–Gimnázium Fil'akovo sa orientuje na informatiku, programovanie a robotiku
 - ❖ Gymnázium A. Sládkoviča v Krupine na enviromentálnu výchovu
 - ❖ Gymnázium A. Sládkoviča Banská Bystrica ponúka žiakom program IB Akadémie
- ❖ V ZP BBSK máme 9 gymnázií aj s 8-ročnou forme štúdia, avšak aktuálne sa otvára na 6 gymnáziách.

Iniciatíva Catching-Up Regions Initiative

- ❖ **Catching-Up Regions (CURI)** je iniciatívou na pomoc dobiehajúcim regiónom – na podporu rastu a inovácií v nich, odstránenie prekážok pre lepšie využívanie európskych fondov a na zvýšenie prínosu týchto investícií.
- ❖ V rámci iniciatívy Catching-Up I. sa zmodernizovalo **8 SOŠ v celkovej výške 30 miliónov eur:**
 1. Spojená škola, Školská 7, Banská Bystrica
 2. Spojená škola, Štúrova 848, Detva
 3. Stredná odborná škola služieb a lesníctva, Kolpašská 83, Banská Štiavnica
 4. Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy, Zvolenská cesta 83, Lučenec
 5. Stredná priemyselná škola Jozefa Murgaša, Hurbanova 6, Banská Bystrica
 6. Stredná odborná škola, Pod Bánošom 80, Banská Bystrica (I. časť)
 7. Stredná odborná škola technická a agropotravinárska, Okružná 61, Rimavská Sobota
 8. Stredná odborná škola – Szakközépiskola, Šafárikova 56, Tornaľa

V rámci iniciatívy Catching-Up II. plánujeme zapojiť **ďalších 5 SOŠ:**

1. Spojená škola Poltár, Železničná 5, Poltár
2. Stredná priemyselná škola dopravná, Sokolská 911/94, Zvolen
3. Stredná odborná škola technická, Dukelských hrdinov 2, Lučenec
4. Stredná odborná škola informačných technológií, Tajovského 30, Banská Bystrica
5. Stredná zdravotnícka škola, Tajovského 24, Banská Bystrica

Výzva už bola vyhlásená, niektoré projekty sú už podané, niektoré sa už aj realizujú.

Swot analýza

❖ **Silné stránky**

- ✓ flexibilita BBSK pri zaradovaní ŠaUO vo svojej ZP reflektujúc požiadavky trhu práce, univerzít a vysokých škôl
- ✓ spolupráca SŠ s firmami, univerzitami a vysokými školami pri tvorbe vzdelávacích programov škôl
- ✓ SOŠ s COVaP ako piliere odborného vzdelávania
- ✓ tvorba, implementovanie a experimentálne overovanie nových odborov
- ✓ vysoká zapojenosť škôl do rôznych projektov
- ✓ kvalitné vybavenie škôl učebnými pomôckami pre odborné a všeobecnovzdelávacie predmety (IKT)
- ✓ propagácia škôl vo vzťahu k verejnosti – rôzne aktivity RCK a web: www.idemnastrednu.sk (ponuka odborov vzdelávania všetkých škôl v kraji)

❖ **Slabé stránky**

- ✓ nedostatočná spolupráca niektorých škôl s podnikateľskými subjektami
- ✓ pokračujúci odliv žiakov z regiónov a kraja
- ✓ neefektívne využitie naplnenosti tried SŠ
- ✓ vysoký priemerný vek pedagogických a odborných zamestnancov škôl
- ✓ vysoká miera nezamestnanosti a výrazné regionálne rozdiely
- ✓ zvýšené finančné nároky na údržbu starších a historických objektov škôl a ŠZ

Swot analýza

❖ Príležitosti

- ✓ zvyšovanie úrovne modernizácie škôl aj v rámci zapojenia do projektu CEOVP
- ✓ inovácia vzdelávacích programov SŠ podľa potrieb trhu práce, univerzít a vysokých škôl
- ✓ možnosť ďalšieho vzdelávania učiteľov
- ✓ zvýšenie uplatniteľnosti absolventov SŠ
- ✓ rozvíjanie kariérového poradenstva v stredných školách
- ✓ projekty mobility mladých ľudí v oblasti vzdelávania
- ✓ digitalizácia v školstve
- ✓ členstvo škôl vo významných profesijných organizáciách na Slovensku aj v zahraničí (výmena poznatkov, zvýšenie prestíže škôl a nové spolupráce)

❖ Ohrozenia

- ✓ nepriaznivý demografický vývoj v kraji a aj odliv kvalifikovanej pracovnej sily
- ✓ nezáujem žiakov z MRK o štúdium po dovŕšení 16-tich rokov
- ✓ nezáujem o štúdium technických odborov
- ✓ nedostatok FP na osobné náklady a prevádzku škôl a ŠZ
- ✓ nesúlad medzi požiadavky trhu práce a ponukou ŠaUO
- ✓ klesajúca úroveň vedomostí a zvyšujúce sa problémové správanie žiakov zo základných škôl

Duálne vzdelávanie a príprava

- ❖ Duálne vzdelávanie predstavuje v súčasnosti najvýznamnejší zdroj rastu záujmu o odborné vzdelávanie zo strany žiakov na školách BBSK.
- ❖ Systém duálneho vzdelávania:
 - ✓ vytvára partnerský vzťah medzi zamestnávateľom a žiakom,
 - ✓ je definovaný vo forme učebnej zmluvy
 - ✓ zmluva upravuje okrem iného, hlavne koordináciu teoretického a praktického vyučovania žiaka,
 - ✓ vykonáva na pracovisku praktického vyučovania u zamestnávateľa.
- ❖ V súčasnosti je do duálneho vzdelávania a prípravy **zapojených 21 škôl** v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK.

Duálne vzdelávanie a naplnenosť cieľov

- ❖ Počas roku 2023 **Regionálne centrum kariéry (RCK) BBSK pre 3500 žiakov** základných a stredných škôl zorganizovalo **208 exkurzií k zamestnávateľom**.
- ❖ Podarilo sa **overiť 115 pracovísk zamestnávateľov a pripraviť tak podmienky vstupu pre 117 žiakov prvého ročníka stredných odborných škôl do systému duálneho vzdelávania**.
- ❖ Pracovníci RCK BBSK oslovili 500 zamestnávateľov v našom kraji, s cieľom spoznať potreby trhu práce, a to prostredníctvom rozoslaných dotazníkov.
- ❖ Od 1.1.2024 **zamestnanci RCK BBSK absolvovali ďalších 143 pracovných stretnutí so zástupcami 84 firiem z celého kraja**. Počas pracovných stretnutí predstavili systém duálneho vzdelávania a následne **previedli vedenie spoločností celým procesom certifikácie** a vstupu spoločností a firiem do systému duálneho vzdelávania v spolupráci so strednými školami.
Spoločnostiam a firmám bol poskytnutý:
 - ❖ kompletný servis vypracovania žiadosti o certifikáciu,
 - ❖ dohľad nad celým procesom certifikácie pre duálny vzdelávací systém,
 - ❖ úspešným firmám bolo zabezpečené adekvátne školenie ich zamestnancov, ktorí boli určení ako inštruktori odborného výcviku.

**BANSKOBYSTRICKÝ
SAMOSPRAVNÝ KRAJ**

Ďakujem za pozornosť

Odbor školstva a reformy vzdelávania BBSK